

Tiltak mot marin forsøpling og mikroplast

Utgiftsforslag / inntektsforslag:	Kapittel og post:	Budsjettvirkning:
Styrke og videreføre bistandsprogrammet mot marin forsøpling, for å støtte implementering av en ny global avtale mot plastforurensning	Kap. 163 post 71	+ 500 millioner kr

Plastforurensning er et av de raskest voksende globale miljøproblemene vi står overfor. Hovedårsaken til dette er at produksjon og konsum av stadig flere produkttyper, ikke minst engangsartikler, har vokst enormt de siste tiårene. Plastkrisen truer verdens matfat, skaper helseproblemer, ødelegger naturen, og forsterker ulikhet.

I 2018 satte regjeringen av 1,6 milliarder kroner til bistandsprogrammet mot marin forsøpling og mikroplast ut 2024, og gjorde med dette Norge til et foregangsland for finansiering av tiltak mot plastforsøpling. Midtveisevalueringen av programmet viser gode resultater. En videreføring og styrking av bistandsprogrammet vil være avgjørende for Regjeringens målsetting i Hurdalsplattformen om å "lede an i arbeidet for å stanse plastforsøpling i havet", og for å styrke Norges troverdighet som leder av det globale havpanelet. Regjeringen bør snarest mulig annonsere at støtten til arbeidet mot plastforsøpling gjøres til en langsiktig satsning.

Verdens land skal enes om en ny global avtale mot plastforsøplingen innen utgangen av 2024 - en historisk mulighet til å stanse plastforsøplingen globalt. Norge leder Høyambisjonskoalisjonen for en sterk avtale sammen med Rwanda og spiller en sentral rolle i forhandlingene. Langsiktige forpliktelser fra Norges side vil styrke sjansene for et sterkt forhandlingsresultat, og kan bidra til bredere tilslutning til avtalen. Dette vil utgjøre en stor forskjell i arbeidet for bærekraftig hav, byer og forbruk (Bærekraftsmål 14, 12 og 11), fram mot 2030. Videre vil dette utgjøre en viktig miljøseier for regjeringen.

Bistandsprogrammet vil spille en sentral rolle i en overgangsfase før implementeringsstøtte og finansiering av den globale avtalen kommer på plass. Videre bør programmet supplere innretning og fokus i avtalens finansieringsmekanisme, for eksempel med et tydeligere fokus på støtte til sivil samfunn og marginaliserte grupper.

WWF anbefaler at bistandsprogrammet videreføres og styrkes gjennom å:

- Sikre kontinuitet ved å gjøre bistandsprogrammet til et langsiktig initiativ.
- Bidra til at den globale avtalen får en sterk finansieringsmekanisme gjennom teknisk bistand, institusjonsbygging og investeringer i sirkulærøkonomiske løsninger.
- Styrke arbeidet med næringsliv og produsentansvar og utforske samfinansieringsløsninger.
- Innrette programmet etter Sendingutvalgets rapport om investeringer i globale fellesgoder
- Videreføre støtte til sivil samfunn for å fungere som vaktbikkjer for næringsliv og myndigheter.
- Bruke Kunnskapsbanken og sør-sør-samarbeid for å styrke teknisk og finansiell kapasitetsbygging hos nasjonale myndigheter.
- Sikre at fattigdomsbekjempelse forblir en del av programmet gjennom fortsatt støtte til uformell avfallssektor.
- Støtte forskning på effekten av plastforurensning på matforsyning og helse for fattige samfunn i lavinntektsland som utsettes for særlig høy forurensning.